

Вінницька філія Центру дослідження історії Поділля
Інституту історії України НАН України
при Кам'янець-Подільському національному
університеті ім. Івана Огієнка

Вінницька обласна організація Національної спілки
краєзнавців України

Анатолій Нагребецький

КАТОЛИЦЬКА СВЯТИНЯ на Зведенівських пагорбах

Вінниця
2018 р.

ББК 63.3 (4УКР–4ВІН) 62.08

УДК 94 (477.44)

Н 61

А. Н. Нагребецький.

Католицька Святиня на Зведенівських пагорбах. – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2018. – 60 с.

В цій книзі йдеться про хід будівництва на землях Зведенівки та історію католицького Храму Святого Йосифа Робітника. Вона допоможе усім парафіянам Зведенівського приходу та усім читачам глибше пізнати милосердні діяння колишніх і теперішніх священиків та люду Божого в ім'я Господа нашого. Будемо дякувати Богові, що ця книга побачила світ. Окрема подяка уроджениці с. Деробчин, приватному підприємцю Рудик Людмилі Вікторівні за її благочинні дії при виданні цієї книги. Вона стане настільною книгою й буде лежати поруч із Біблією у кожному домі жителів цього приходу.

ISBN 978-617-7230-17-8

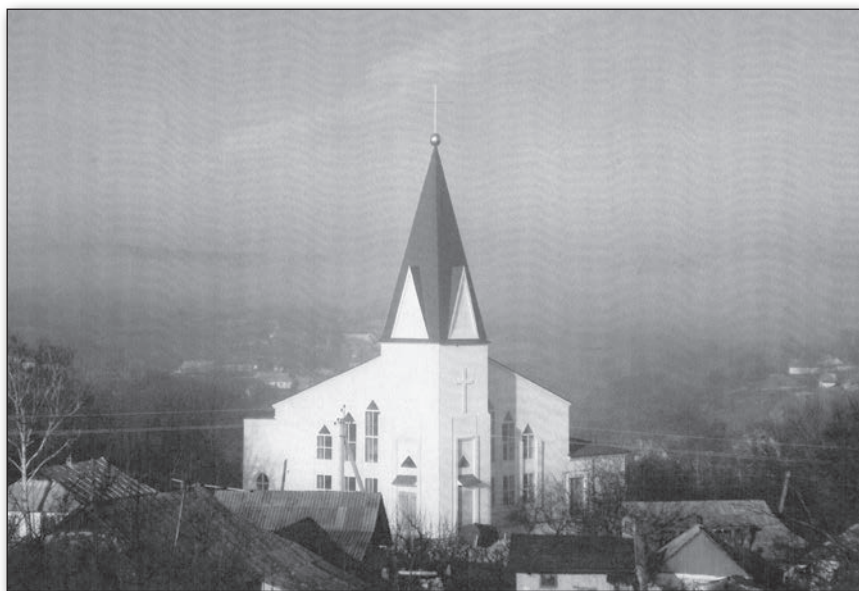
© Нагребецький А. Н., 2018

© ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2018

Католицька Святиня на Зведенівських пагорбах

*«Вас Бог благословить
на добрі справи!»*

Свою архітектурною окрасою, своїми прямолінійними обрисами поруч із церквою Успіння Божої Матері, на тому ж пагорбі Зведенівки, красується чудовий Римсько-католицький Храм (костел), який названий на честь Святого Йосифа Робітника.

Раніше у Зведенівці ніколи не було католицького храму, хоча ще у 1912-1914 роках сім'я пана Собанського, яка володіла селом, прагнула побудувати його. Свідченням цього довгий час були залишки каміння під Римсько-католицький

храм на кладовищі села, з якого парафіяни згодом побудували кам'яну огорожу.

Пам'ятаючи добрий намір Собанських, вдячні зведенівські католики ще у 1973 році вирішили побудувати на тому місці, де мав би стояти Римсько-католицький Храм, невелику капличку для зібрання у ній віруючих у святкові та недільні дні, а також для проведення там похоронних процесій та ін. Але не забуваймо при якій ми владі жили... На перешкоді такого будівництва і стала місцева влада. Фундамент був насильно зруйнований бульдозером. А тому, щоб помолитися, взяти участь у Святій Службі жителі с. Зведенівка, с. Попелівка ходили за 20 км до храму «Непорочного зачаття Діви Марії» в с. Мурафа.

Свідченням цього є запис, який датований 10 травня 1945 року про ділові збори, що відбулися в приміщенні Мурафського Римсько-католицького храму Непорочного Зачаття Діви Марії. На збори прийшли 3150 віруючих. Серед них були і громадяни Зведенівки, Попелівки, Деробчина, Малої Деробчинки та інших сіл. На той час в Зведенівці налічувалося 265 людей католицької віри, а в Попелівці – 166.

Отець Войцех Дажичький, котрий служив при Мурафській парафії, неодноразово говорив, що ми доживемо ще до того часу, коли в Зведенівці та інших селах будуть свої храми. Життя цього священика було сповнене страдницькою долею. До свого призначення в Мурафську парафію він відбув шість років каторги на золотодобувних копалинах Колими. Причина покарання – релігійні переконання.

З року в рік ріс авторитет настоятеля серед віруючих. Це почало непокоїти владу комуністів. На священика Мурафського костюлу партійними органами була підготовлена характеристика, у якій зазначалося, що *«Дажичький В.Я. за релігійними переконаннями є фанатиком, намагається використати будь-який привід для активізації релігійної діяльності. Серед віруючих користується авторитетом,*

здатний вплинути на віруючих в напрямку виховання в них релігійного фанатизму».

Священику було пред'явлено ряд надуманих претензій, звинувачено в порушенні законодавства про культу і позбавлено 21 травня 1957 року парафії. Віруючі виступили на захист свого душпаستора. Десятки листів за підписами парафіян було надіслано в різні вищі інстанції до Москви і Києва. Зокрема під листом підписалися 149 громадян з Аристівки, Дербчина – 155, Семенівки – 316, з Михайлівки – 169, з Зведенівки – 112, з Попелівки – 68 і т.д.

На жаль, ні листи парафіян, ні поїздки віруючих до Москви і Києва не допомогли. Парафіяни знову залишилися без настоятеля. Службу в костьолі проводили священики із сусідніх парафій. Найчастіше доїжджав до віруючих отець Антоній Хоміцький – настоятель храму Святого Флоріана із Шаргорода. З 16 січня 1961 року його було призначено настоятелем Мурафського храму. Отець Антоній Хоміцький правив Служби Божі в цьому костьолі 32 роки.

Отець-прелат Антоній Хоміцький мав помічника о. Станіслава Шуляка, якого за декретом єпископа було призначено в цю парафію в 1981 році. Із настанням незалежності України у 90-х роках минулого століття в селах, які належали територіально до Мурафського приходу, було розпочато будівництво шести костьолів. Цими будівництвами опікувався отець Станіслав Шуляк.

Серед храмів-новобудов був і Зведенівський костел. Одержавши дозвіл від влади на відкриття в

*Зліва направо: отець Дажницький, отець Шуляк, отець Хоміцький.
Фото 1991 р.*

Зведенівці католицької парафії, влітку 1994 року миряни заклали фундамент Римсько-католицького храму в селі. Розпочалося будівництво парафіяльного будинку.

Слід нагадати, що зведенівські парафіяни зуміли самотужки таки побудувати на кладовищі капличку, якої так не бажала влада. І з Божої волі капличка була побудована. Згодом до невеликого її приміщення парафіяни своїми силами і коштами добудували світлу веранду, що дозволило прихожанам перебувати на службах в різні пори року, за всякої погоди.

1973 р. Веселі обличчя зведенівських прихожан після служби в новозбудованій капличці

Жителі села й до сьогодні пам'ятають своїх односельчан, які приймали найбільшу участь у будівництві каплички – першого у Зведенівці місця, де збиралися католики на молитву. Найбільшу участь в будівництві брали: Гончар Антон та Бондар Микола, які надали різні потрібні будівельні матеріали. Будівельні роботи біля каплички виконували Бекус Михайло, Липівський М.М., Липівський Микола Ст., Невський Віктор, Столяр Франко, Дибчук Володимир та багато інших добрих

і зацікавлених парафіян. Велику радість мали католицькі жителі Зведенівки. Тепер без перешкод, в різну погоду могли відвідати Божий дім, взяти участь в Святій літургії. Саме в цій каплиці відправлялися Служби Божі до 1996 року.

Премеційна служба в каплиці костелу. 2005 р.

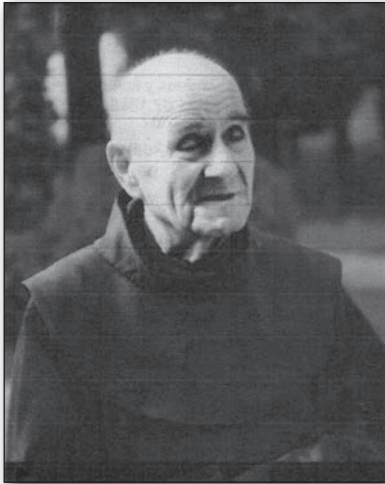
Ще однією проблемою для католиків стала нестача земельної ділянки на цвинтарі (кладовищі). А тому 5 листопада 1990 року Римсько-католицька громада звернулася до загальних зборів колгоспу ім. Суворова з цього питання, яке було вирішене на користь громади. Для потреб парафіян було виділено один гектар землі під кладовище.

Настали роки Незалежності. З розпадом великої тоталітарної держави СРСР, в Україні нарешті позбулися розправ над храмами різних конфесій та усунення і знищення священників. Селяни добре пам'ятають про закони радянської влади, які забороняли вживати ім'я Бога.

Знищення церков було плановим. План був поділений на декілька фаз: 1932-1933 роки – зачинити силою всі храми,

---

1933-1934 – знищити всіх духовних осіб, 1935-1937-1938 – репресії віруючих. Наказ Сталіна почали втілювати в життя. Руйнували Церкви, знімали з них дзвони і хрести, і перебудували приміщення храмів для перебування в них солдатів, для складів та клубів та ін. Намагалися вирвати Бога з душі людської. Церковні цінності більшовики конфіскували для світової революції, а в більшості привласнювали для особистих потреб. З особливою жорстокістю більшовики відносилися до осіб духовного стану. Їх переслідували і репресували, позбавляли всяких прав.

*о. Мартиніан Дажичький
(1918–2009)*

Підтвердженням цьому є *Автобіографія*, написана Мартиніаном Дажичьким. *Стиль і орфографія оригіналу.*

Я, отець Мартиніан Дажичький, народився у 1918 році в Ягелі Львівського воєводства. Після початкової школи я продовжив своє навчання в Колегіумі Серафіцькому Отців Бернардинів, що у місті Радечніца. Згодом моє навчання продовжилось у Львівській духовній семінарії при бернардинському монастирі. Почалася війна.

У 1943 році я приїхав на працю до Житомирської області. І обслуговував у той час 5 районів, у тому числі Київську область та Одесу. Мав їхати працювати до Харкова, але тут мене заарештував КДБ. Я просидів під слідством 5 місяців у тюрмі, яка знаходилась у Житомирі. Потім відбувся суд, на якому мені був винесений вирок – 8 років позбавлення волі.

26 жовтня 1946 року, під конвоєм я вирушив на переселення в бухту Находку. Важко передати словами ту атмосферу,

в яку я потрапив, розповісти про нелюдські умови життя. Ми жили в бараках, які були розраховані на 120 чоловік, а нас там знаходилось – 840.

16 травня 1947 року я відплив до Магадану. Прибув на Колиму, де працював на золотому приїску. Запам'яталися на все життя сильні морози, які перевищували мінус 60°C. В таких умовах я возив тачки з грузом. Через важку працю та незбагнений для нас, слов'ян, мороз, я важко захворів і вже не думав, що колись побачу сонце. Але допомогли добрі люди: лікарі – чоловік та дружина, які знали, що я ксьондз. Вони мене виходили та забрали до свого дому працювати. В день своїх монаших іменин 2 липня 1952 року був звільнений з табору, де пробув 6 років. **Повернувся до України**, тому що було моєю мрією нести слово Боже такому загубленому та знедоленому народу, від якого намагалися забрати найсвятіше – віру в Господа. **Важко тут прийшлося**, тому що не дозволяли мені душпастирську діяльність. Але згодом прибув до Мурафи, де обслуговував 5 костьолів, які знаходились на далеких відстанях. Також служив святу Месу по домівках, сповідував хворих, навчав дітей релігії. Бували в моєму житті такі часи, коли я був прикутий тяжким недугом до ліжка і сповідував прихожан лежачи. Комуністична влада дала мені право уділяти таїнство покаяння тільки двом особам, але їх було у десятки разів більше.

Останній переїзд відбувся у 1957 році, коли я приїхав до Городківки Вінницької області. Завдяки великій любові до Господа нашого Ісуса Христа я не відчував самотності, хоч залишився самотним як брат-францисканець. Навкруги на всій українській землі, не було жодного, хто наслідував би Отця нашого Франциска. Але згодом, через десятиліття, молодь, яка з раннього дитинства перебувала під моєю духовною опікою, потягнулася до невимовного духовного життя.

І в даний час в Україні створена Провінція святого Архангела Михаїла, яка налічує, дякуючи Богу, 75 братів францисканців.

А я і до сьогодні працюю в Городківці. І моє сумління спокійне, адже я виконав волю Господа нашого, посіявши маленьке францисканське зерно. **І плекаю надію**, що в майбутньому Україна матиме гарний врожай квітів Святого Франциска.

Підпис

Примітка:

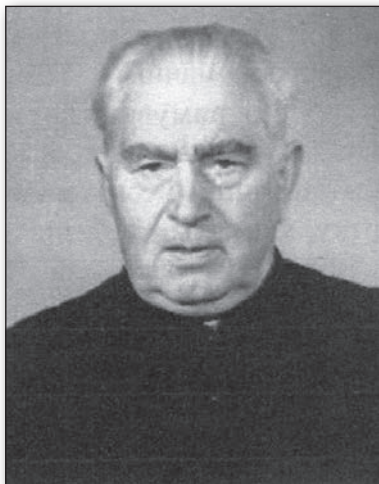
Бр. Мартиніана Войцеха Дажницького було засуджено за ст.54-10 ц.2 КК УРСР на 8 років позбавлення волі з висланням на 5 років з території Житомирської області після відбуття покарання за проведення антирадянської агітації. Постановою Пленуму Верховного Суду УРСР від 11 березня 1990 року судові рішення відносно Дажницького В.Я. скасовано, а кримінальну справу переведенням закрито на підставі п.2 ст.6, КІМ УРСР за відсутністю складу злочину. Дажницького В.Я по даній справі реабілітовано.

2 липня 2009 року релігійний діяч, священик, єдиний у колишній радянській Україні член ордену францисканців відійшов до Господа Бога.

7 липня 2010 року при парафіяльному храмі в Городківці Крижопільського району Вінницької області відкрито музей, який названо «Місце пам'яті о.Мартиніана Дажницького». Знаходиться він в приміщеннях, в яких до кінця своїх днів проживав о. Мартиніан. В музеї знаходяться особисті речі, документи, книги, ікони та фотографії о.Мартиніана. Великою допомогою в створенні такого музею стали фотографії, які приносили вірні з різних парафій, в тому числі й із Зведенівського приходу.

Така ж хвилююча, сувора і страждальницька, разом з тим тріумфальна біографія відомого по всій Україні та Польщі отця Антонія Хоміцького, названого в народі Патріархом Поділля.

Без перебільшення можна сказати, що отець Антоній Хоміцький – постать легендарна. Наприкінці 40-х – на початку 50-х рр. минулого століття територія його парафії сягала 144 км², і він був у ній єдиним римсько-католицьким священиком. Він ніс Христа десяткам тисяч віруючих і його називали «Патріархом Поділля».

*Отець Антоній –
«Патріарх Поділля»*

Варто сьогодні пригадати плоди невтомної душпастирської праці отця Антонія Хоміцького з існуючих документальних записів. З них дізнаємося, що в парафії в Полонному, де працював отець Антоній Хоміцький, у 1947-1954 роках було 13219 хрещень, 1579 шлюбів. 1563 миропомазань. Через нестачу священиків він їздив також до інших парафій, часто досить віддалених одна від одної. Зазвичай уряд толерував такі душпастирські „візити», даючи дозвіл на виконання релігійних функцій протягом трьох або чотирьох днів, але перехід за межі дозволеного загрожував арештом або засудженням. Сам отець розповідає, що з ним трапилось в парафії в м. Бар, Вінницької області. Він отримав дозвіл на душпастирську послугу на три дні. Коли люди дізналися про його приїзд, їх прийшло дуже багато. Священик сповідав, відправляв Святу Месу, проповідував, охрестив більше ста осіб, поблагословив десятки шлюбів, не відпочиваючи ні вдень, ні вночі. Третього дня, повертаючись з храму на обід, впав на землю і заснув. Його знайшли і сказали: «Отче, Вам забороняється спати, у вашому розпорядженні всього декілька годин, а ще багато людей очікує на вас». «На мою просьбу, – розповідав отець Хоміцький, – мені

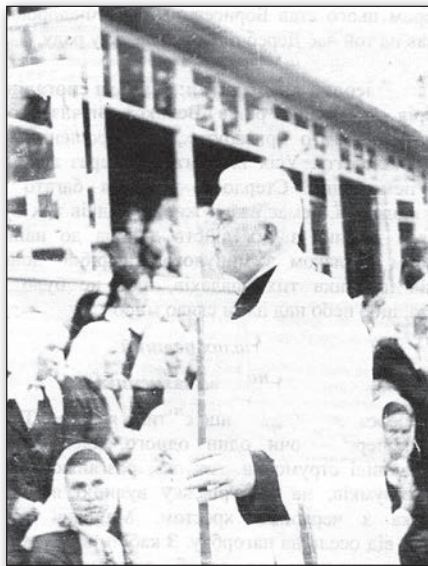

полили голову холодною водою, я швидко поїв супу і повернувся до храму, до людей, до праці».

В Деражнянській парафії, Хмельницька область, 21-22 липня 1953 року отець Антоній Хоміцький охрестив більше 400 осіб, а на Гречанах в Хмельницькому 28.07.1953 – 505 осіб. Люди, які багато років не бачили священника, дізнавшись, що він приїжджає до якоїсь парафії, прибували туди цілими родинами, щоб могли приступити до таїнств. Приїжджали не тільки з України, але і з Казахстану, з Сибіру, з Росії і Білорусі. На той час отець Антоній був єдиним діючим священником на всі області. Не зважаючи на втому, він почувався щасливим, бо Церква жила і тріумфувала в людських душах. З деяких документів випливає, що в Полонному протягом до 1954 року він охрестив 5915 осіб. З цієї парафії о. Антоній їздив у райони Хмельниччини та Кам'янця-Подільського де охрестив більше 3315 осіб і поблагословив 568 шлюбів. Преведений до Мурафи, в 1957 році охрестив там 3989 катехуменів, поблагословив 1011 шлюбів і уділив миропомазання 1563 особам. В загальному він охрестив 13219 осіб і здійснив 1579 шлюбів, що підтверджують архівні документи. Хто може сказати, скільки в загальному уділив отець Антоній таїнств в парафіях Шаргород, Бар, Вінниця, Лучинець, Снітків, Верboveць, Копайгород, Чечельник, Мовчани, смт. Чернівці та в багатьох інших? Також були таїнства, які незареєстровані, тому що люди просили не реєструвати їх, боячись погіршити свій соціальний стан і втратити роботу. Хто порахує, скільки отець висповідав вірних?

«Отець Антоній часто був біля вівтаря з гарячкою, щоб не залишити людей в неділю або свята без Святої Меси. Я сама бачила, як не один раз, сидячи, з величезним зусиллям отець відправляв Євхаристію, а органіст роздавав Святе Причастя, тому що священник не міг рухатися. Отець Антоній не працював на свою славу, але на славу Божу і з любові до людей, тому що знав – немає іншого священника, який міг би його замінити», – пам'ятає С. Анна Шведа.

В районах біля Мурафи, де отець Хоміцький мав постійне місце, в 1957 році на літургії побувало близько 78500 вірних: 18850 приступили до сповіді, 366 отримали хрещення і 90 пар взяли християнський шлюб. В 1958 році налічується близько 74500 осіб, що прийняли таїнства, серед яких 8960 сповідей, 166 хрещень і 21 шлюб. В 1958 році тих, кому уділено таїнств, було близько 84000. В цьому році відбулося 12040 сповідей, 242 хрещень і 68 шлюбів. У ці підрахунки не входять вірні з тих римсько-католицьких храмів, до яких о. Хоміцький приїжджав лише кілька разів на рік. Незважаючи на переслідування, в районах Вінниччини в 1963 році 15946 осіб (48,8% всіх становили новонароджені) отримали хрещення. (За матеріалами О. П. Вишковського, ОМІ)

Народився Хоміцький Антоній Юзефович 12 квітня 1909 р. в с. Великі Самулки Бельско-Підляського повіту, був наймолодшою – дев'ятою дитиною в сім'ї Юзефа Хоміцького і Аполонії Сталевської. В 1935 р. після закінчення Луцької духовної семінарії був рукоположений у священники єпископом-помічником Луцьким Стефаном Вальчикевичем. Того ж 1935 р. о. Антоній був призначений вікарієм парафії в м. Рівне, з 1937 р. – у Клесові. Тут, у Клесові, його застала совітська і потім німецька окупації. Під час радянської окупації отець Антоній не тільки був пастирем своєї парафії: він організував шпиталь для поранених воїнів Армії Крайової (у польському партизанському рухові мав псевдонім «Рох»), був капеланом

і командиром відділку АК, за що був нагороджений Хрестом Доблесних. Під час війни отець Антоній також укривав євреїв, обороняв своїх парафіян від антипольських акцій У ПА. 6 лютого 1945 р., після того як Волинь знову зайняли радянські війська, о. Антонія арештували і відправили в Рівненську в'язницю. Інкримінували йому «активну участь в контрреволюційній організації Армії Крайової». Слідство встановило, що «в 1943 р. А. Хоміцький закупляв для Сарненської антирадянської польської підпільної організації боєприпаси, продукти, отримуючи кошти від її керівника Ридзевського («Кобуса»)). Хоча отець Антоній боронився, аргументуючи, що неодноразово допомагав радянським партизанам, це не допомогло. Слідство тривало майже рік, і 6 лютого 1946 р. на закритому судовому засіданні отцю зачитали вирок: 10 років виправно-трудових таборів. Етапом о. Антонія відправили у воркутинські табори. Там він з іншими каторжанами був направлений на роботу на залізничній станції: розвантажував на більше ніж 40-градусному морозі вагони з мерзлим піском. В'язні помирали від недоїдання, відсутності теплого одягу та знущань катів, але отець Антоній і там продовжував бути священиком: сповідав, молився, утішав. Там він відморозив ноги і вже до кінця життя ходіння спричиняло великий біль.

Проте 27 грудня 1946 р. вирок був переглянутий і Військова колегія Верховного суду СРСР скасувала вирок «за недоведеністю обвинувачення» і закрила справу, підставою для цього послужила співпраця А. Хоміцького під час німецької окупації зі спец загonom НКВС «Переможці» (Архів Управління СБУ в Рівненській області, спр. П-54 (Архівно-слідча справа Хоміцького Антона Йосиповича)).

Отець Антоній повернувся у Клесів, проте був змушений виїхати на Поділля, де віряни «відвоювали» у держави костели. З 1947 р. по 1955 р. був настоятелем в Полонному, у 1955-58 рр. був настоятелем парафії св. Флоріана в Шаргороді, обслуговував теж парафію св. Анни в Бару. Потім став настоятелем

парафії Успіння Пресвятої Диви Марії в Мурафі. До Мурафи приїжджали на Месу, сповідь, на хрещення і на шлюб тисячі парафіян – не тільки з Вінничини та Хмельниччини, а й з Росії та Казахстану. Також отець старався і легально, і нелегально служити вірним і в інших місцевостях, зокрема в Полонному, Шаргороді, Чернівцях, Чечельнику, Деражні, Бару, Вінниці, Лучинці, Сніткові, Вербівцю, Мовчанах та в багатьох інших. Ці землі вже кілька десятиліть не бачили священника, тож о. Антоній працював надзвичайно багато, до знесилення. Записи, які збереглися, свідчать, що, наприклад, в Деражні (Хмельницька область) 21-22 липня 1953 р. отець Антоній Хоміцький охрестив більше 400 осіб, а в Гречанах 28.07.1953 р. – 505 осіб, в Полонному у 1947-54 рр. було 1319 хрещень, 1579 шлюбів, 1563 миропомазань. Якщо врахувати, що вносилися далеко не всі записи (часто люди просили про це, побоюючись репресій з боку влади), то важко навіть приблизно оцінити цю титанічну працю. Також отець Антоній нелегально готував до священства юнаків – єдина на весь СРСР семінарія була в Ризі. Коли після смерті Сталіна з таборів почали прибувати інші священники, отець Антоній допомагав їм отримати посвідки і влаштуватися в якусь парафію. Також мурафляни посилками підтримували священників, які ще знаходилися в ув'язненні. Авторитет о. Антонія серед священників Поділля був величезним – його напівжартома-напівсерйозно називали «Патріархом Поділля». О. Мартиніан Дажичський згодом сказав: «Фактично він був єпископом, хоча й не мав свячень». Влада і КГБ не могли відкрито усунути о. Антонія, побоюючись масових протестів, тож Мурафа стала своєрідною столицею католицизму в цій частині України. Папа відзначив о. Антонія званням апостольського протонотарія, тобто інфулата. Помер отець Антоній Хоміцький 13 травня 1993 р. у Мурафі, де й похований на місцевому католицькому кладовищі. На похорон прибуло кількадесят священників і понад 16 000 вірних. Плоди невтомної і ревної праці отця Хоміцького тривають по

сьогоднішній день. Зараз Мурафа – абсолютний рекордсмен серед сільських парафій України, в ній нараховується понад 6 тис. вірних, з неї походять десятки священників та монахинь. О. Антоній часто досить нестандартно вирішував різноманітні проблеми та труднощі, які створювала влада. Наприклад, одного разу, коли вийшла постанова, яка забороняла колгоспникам у свята, які випали на робочий день, приходити до костелу, отець став «режисером» наступної акції. Він оголосив під час недільної Меси, що не буде відправляти у свято, бо потрібно цього дня працювати в колгоспі. Колгоспники самочинно (а насправді це отець Антоній їх намовив) не пішли на поле, а пішли під сільраду, де зробили мітинг. Вони вимагали у влади, щоб ті забрали «нерадивого» священника і дали іншого, бо «цей не хоче для нас відправляти». Тож уповноважений у справах релігійних культур того ж дня зателефонував отцю Антонію, щоби той «не порушував церковної дисципліни і виконував свої обов'язки сумлінно»: «Гражданин Хомицький! Что у вас там происходит? Немедленно наладьте нормальне богослужения!» Коли треба було добитися чогось для своєї парафії чи для іншої спільноти, вірні (теж за вказівкою отця Антонія) влаштували молебні з Розарієм і співами навколо пам'ятника Леніну, тож влада, щоби спекатися від віруючих і не мати проблем, приймала потрібні для католиків рішення. «Молебень до Леніна», винахід о. Антонія, потім перейняли й інші подільські парафії. Частенько під диктовку отця Антонія парафіяни писали на нього «доноси»: і влада на зло залишала «поганого» священника далі провадити своє служіння. Щоби позбутися донощиків, о. Антоній, коли розпізнавав їх, телефонував до уповноваженого і казав: «Слухайте, заберіть їх, бо вони не вміють дотримуватися правил конспірації. Вони розповідають, що їх підіслало КГБ, аби розвалити парафію...» А одного дуже настирного сексота він сам напоїв горілкою до напівпритомного стану і «здав» КГБ зі словами: «Прийшов до мене якийсь п'яний і вибовкує державні таємниці. Добре, що я буду мовчати, а що, коли він розкаже їх комусь Іншому?»

**Отець Антоній Хоміцький
(1909–1993 рр.)**

Легендарною є також історія про мур навколо мурафського костелу. Було вирішено відібрати у костела шматок території, але оскільки у владі теж були католики, люди про це довідалися. І за ніч навколо костелу був викопаний рів, залитий фундаментом і споруджений мур. Валити його влада побоялася, але були скликані партійні збори, на яких рішуче цей акт «засудили». Але в багатьох з тих, що гримали кулаком на трибуні, руки ще добре не відмилися від цементного розчину...

Таким запам'ятали отця Хоміцького у нас на Поділлі. Пам'ятають його і у Зведенівці.

В 1958 році о. Хоміцький прибув до Мурафи, де залишився до самої смерті, одночасно душпастирюючи в Барі, Вінниці, Кам'янці-Подільському. Нелегально приготував до священства 15 священників. Помер 13 травня 1993 року й похований в Мурафі.

Слід наголосити також, що більшовицька влада з особливою підозрою ставилася до віруючих поляків та духовенства Римсько-католицького вірування. А тому окремі зведенівські жителі, побоюючись репресій з боку влади, змінювали свою національність на українців.

При таких обставинах жили жителі с. Зведенівки і с. Попелівки аж до 1991 року. Ще в грудні 1990 року зведенівські Римсько-католики розпочали нелегке випробування по реєстрації та організації своєї общини.

Слід відмітити, що нова місцева влада (всупереч минулій радянській) доброзичливо віднеслася і відноситься постійно до

вирішення проблем прихожан села. Рішенням сільської, районної та обласної Рад (протокол №297 від 11.12.1990 р.) було зареєстровано Зведенівську громаду віруючих Римсько-католиків.

На зборах католиків села, які відбулися 16 січня 1991 року, було обрано костьольну раду. До ради ввійшли:

Столяр Франко Янкович – голова; Липівська Ніна Іванівна; Липівський Іван Миколайович; Гончар Ніна Антонівна; Снігур Марія Трохимівна; Кучинський Іван Адольфович; Череватий Іван Адольфович; Здирський Петро Йосипович; Невська Ганна Франківна; Вітюк Іван Миколайович; Адамчук Ганна Людвігівна; Шевчук Болеслав Володимирович; Кулик Віра Адольфівна; Липівський Віктор Франкович; Їжаківська Ганна Михайлівна; Кучинський Андрій Петрович; Довгань Марія Адольфівна; Адамчук Микола Петрович; Гончар Іван Миколайович; Липівська Ганна Франківна; Снігур Леонід Петрович; Олійник Микола Іванович; Липівський Микола Стахович.

На цих зборах було обрано також виконавчий орган і ревізійну комісію. В обов'язки комісії входило вести облік грошовим надходженням для потреб будівництва та контролю за правильним використанням зібраних коштів. До складу виконавчого органу було обрано Столяра Франка Янковича – голову, Липівського Миколу Стаховича – заступника, Невську Ганну Франківну – скарбника. Ревізійний виконавчий комітет складався з трьох чоловік, до його складу входили: Адамчук Ганна Людвігівна – голова комісії, Череватий Іван Адольфович – член комісії, Здирський Петро Йосипович – член комісії.

Костьольною радою був створений статут Римсько-католицької громади, який одногосно прийнято на загальних зборах віруючих 8 вересня 1991 року.

Керівний склад костьольної ради сумлінно виконував доручені їм справи. Люди їздили до Києва, Вінниці, Шаргорода домагатися реєстрації католицької громади села, відкриття парафії та дозволу на побудову костьолу.

*Засновник Зведенівської парафії
ксьондз Станіслав Шуляк*

Слід згадати найбільш активного організатора, який своїми діями сприяв здійсненню благородної місії – відкриття парафії та дозволу на побудову костьолу – це **отець Станіслав Шуляк**. Він став і настоятелем Зведенівської парафії. За його активної участі проходили і вирішувалися усі організаційні питання. Без його присутності не відбувалося ні однієї процедури по організації початку і ходу будівництва Римсько-католицького храму в Зведенівці.

Так, при зверненні костьольної ради до загальних зборів колгоспників колгоспу імені Суворова с. Зведенівки на дозвіл використання присадибної земельної ділянки розміром 0,20 га, що належала жительці села Кучинській Марії, а згодом її зятю Соловійову Альберту Васильовичу, отець Станіслав Шуляк особисто звернувся до селян із клопотанням про виділення цієї ділянки землі під майбутнє будівництво храму. Власник землі Альберт Соловійов добровільно передав свою землю під забудову костьолу. На зборах колгоспу були присутні також: Бондар В.Д. – голова колгоспу, Дибчук І.І. – голова сільської ради, Авраменко Сергій – виконроб, Столяр Ф.Я. – голова общини, Соловійов Альберт – власник земельної ділянки.

Для зведення величної будівлі – католицького храму, потрібно було одержати проект на будівництво. Він був виготовлений за клопотанням отця Станіслава 18 липня 1994

року. Цього року і розпочалися будівельні роботи. Треба було завозити різні будівельні матеріали із різних районів області. Із Гнівани – щебінь, камінь, відсів, з Мурафи – камінь, відсів, з Ладжижина і Северинівки – цеглу, з місцевих кар'єрів – пісок, із Рахнів-Лісових – цемент і ін.

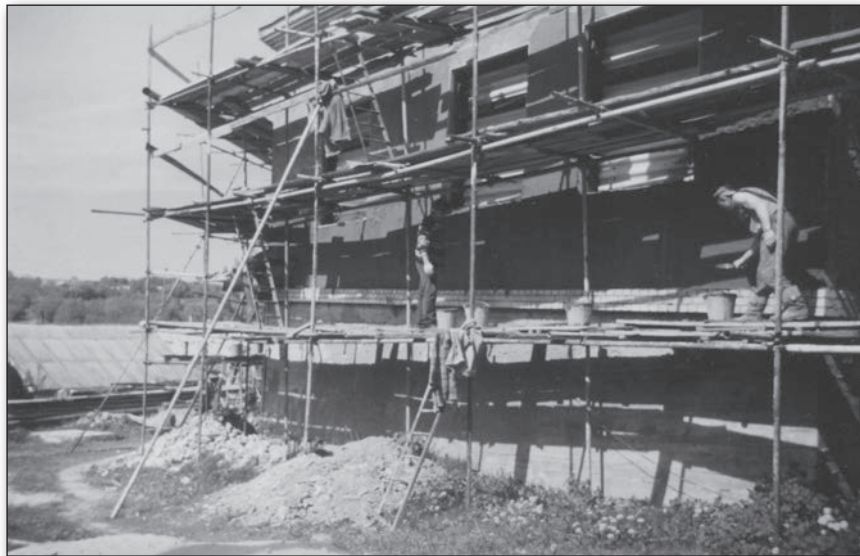
За рішенням правління місцевого КСГП для будівництва костьолу було передано складське приміщення з колишнього колгоспу «Комунар». Селяни були вдячні за такий подарунок і активно розбирали, вантажили і перевозили будівельні матеріали на місце будівлі храму.

Прихожани пам'ятають добрі справи колишніх голів господарств В.Д. Бондаря, В.І. Гончарука та голову із с. Ярове Ф.Г. Рошака, які неодноразово виділяли транспорт для будівництва. Вирішував і організовував ці питання знову і знову шановний отець Станіслав Шуляк.

Ще було далеко до звершення будівництва костьолу, а у напівготовому підвальному приміщенні його уже відбувалися відправи. І треба було бачити радісні обличчя дітей і дорослих прихожан-католиків, щоб описати це сьогодні. Уважний читач побачить це далі на фотографіях у книзі.

Багато днів і років проминуло з тих пір, коли отець Станіслав Шуляк освятив перший камінь на будівництво фундаменту під майбутній храм для зведенівських прихожан Римсько-католицької громади. Але в пам'яті людей села назажди залишаються спогади про добрі справи усіх мешканців села, керівників господарств та організацій.

До будівництва в селі костьолу були причетні і діти, і дорослі, і працюючі, і пенсіонери. Сприяла будівництву храму місцева влада в особі Віктора Дем'яновича Бондаря. Не були осторонь ні школа, ні дитячий садок, особливо приватні підприємства «Довіра», «Зведенівське», «Авангард», де керівниками на той час були Марія Григорівна Бондар, Василь Іванович Гончарук, Надія Іванівна Мотузок. Це вони конкретними справами і значними матеріальними ресурсами допомагали будівництву костьолу.

Будівництво костелу. 2000 р.

***Місцевий
організатор
будівництва
костелу в
Зведенівці
староста Столяр
Франц Янкович***

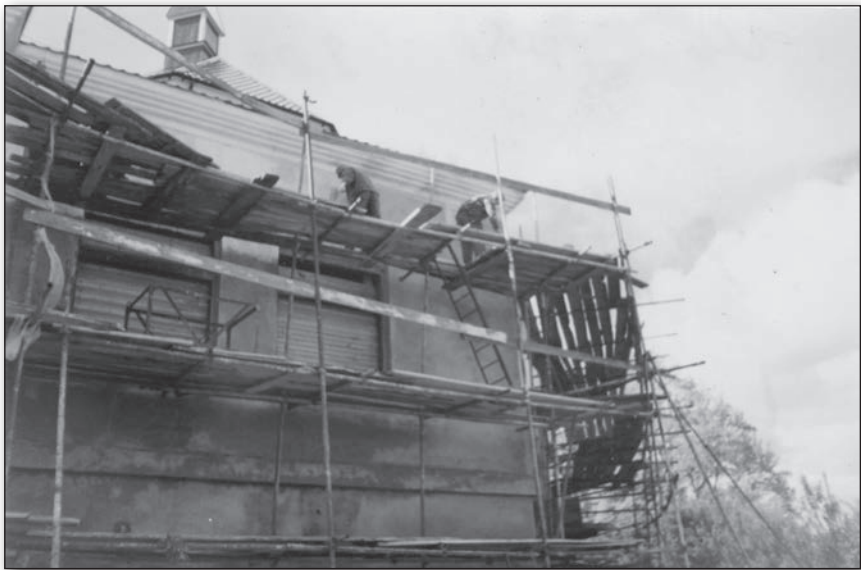
Обідня пора для працюючих

2005 р. Будівництво храму

Зведення верхньої частини костелу

Штукатурні роботи в розпалі. 2007 р.

Монтаж і встановлення даху костелу проводять брати Залозні Микола і Віктор

Монтаж костельної вежі

***Костельна вежа
змонтована***

Вежа в повітрі!

*Хвилююча мить!.. Вежа на місці! Її встановлено на кошти
Адамчука Миколи Адольфовича*

На будівельній площадці біля костелу могутній автокран

Отець Крістьян із маленькими прихожанами біля стін майбутнього костелу. Фото 2002 р.

Служба на вулиці під стінами костелу. Фото 2003 р.

У католиків Зведенівки – свято – відпуст. Фото 1 травня 2004 р.

*Недільна служба у ще недобудованому костелі
Святого Йосифа Робітника. 2004 р.*

Назавжди запам'ятали мешканці Зведенівки клопітку роботу по організації будівництва костелу отця Станіслава Шуляка, а також сестри Савалко Мусі із села Семенівки. Надзвичайно велику допомогу в будівництві католицького Храму надали: Бондар Станіслав Миколайович, Столяр Микола Франкович, Гончар Андрій Антонович, електрики Федір Чорний, Янко Кучинський, Микола Сомик, зварювальник Григорій Іванович Олійник, трактористи Гончар Йосип, Шевчук Славик, Шайнога з Мурафи, Адамчук Андрій, екскаваторник Віктор Гончар з Мурафи, шофер Довгань Володимир Юхимович, тракторист Липівський Анатолій.

Всі штукатурні роботи на цьому будівництві виконували Марценюк Петро, Залозний Микола, Залозний Віктор.

При встановленні автокраном дуже важливої частини будівлі Храму – вежі, відзначилися громадяни Столяр Микола Адамович, Тремба Олександр.

Значну допомогу в будівництві приміщення Храму надала колишня голова місцевого КСП Адамчук Ганна Петрівна, колишній голова сільської ради Дибчук Іван Іванович і колишня секретар сільської ради Шпак Ніна Іванівна, які всяко допомагали в оформленні дозвільних документів на це будівництво.

Свою частку в будівництво вніс Соловійов Альберт Васильович. Вносили свою частку для будівництва і рядові прихожани. Вони приходили на будівельний майданчик постійно і регулярно, приносили свої інструменти, матеріали, а також продукти для потреб постійно працюючої кухні тут, на будівництві. Керував і організовував людей на роботи тодішній голова костельної ради Столяр Франко Янкович.

Найбільшої уваги серед прихожан приділялося збору коштів на ведення будівництва. Люди несли зі свого двору все – і гроші, і матеріали, і продукти.

Використовувалася навіть можливість одержувати щорічний прибуток із вільної частини землі на кладовищі. Там люди

виросували різні овочі, відвозили їх на ринки міст Одеси, Києва, Вінниці і зароблені гроші вкладали у будівництво храму.

Свою посильну допомогу грішми вносили у свій час отець Антоній Хоміцький, отець Станіслав Шуляк, отець Богуслав та ін.

Велику подяку за надання великої матеріальної допомоги на будівництво храму заслуговують Віктор Дем'янович і Марія Григорівна Бондарі, Василь Іванович Гончарук, Надія Іванівна Мотузок. За їхні кошти та за їх сприяння було побудовано красиву і міцну огорожу навколо храму, облаштовано в залі теплу підлогу, красивий гранітний вівтар. Для потреб уже діючого костьола було придбано музичний інструмент органної музики із підсилювачем і колонками. А при завершенні будівництва місцеві підприємці й надалі залишалися небайдужими. Марія Григорівна Бондар закупила і подарувала для костьола найкраще панікадило, яке так прикрасило його зал! Василь Іванович Гончарук зробив подарунок для католиків, закупивши для них обрядові інструменти (дзвоники, гонг та ін.). Нарешті здійснилася мрія не одного покоління католиків – в селі Зведенівка побудований храм!

З 2005 року виконавчий орган костьольної ради очолив новообраний Іван Миколайович Вітюк. Він тісно співпрацює із своїми меценатами М.Г. Бондар, В.І. Гончаруком, а також із сільським головою В.Д. Бондарем.

Будівництво і облаштування приміщення новозбудованого Римсько-католицького храму продовжується. Костел споруджений у стилізованій готичній формі з високою стрілкою вежею. Virізняється стрункими пропорціями, легкістю, ясністю композиційної структури.

Дубравський Леонід.

Леонід Дубравський народився 1 липня 1949 року в с. Дубовиці Житомирської області в сім'ї селянина. Закінчив місцеву школу, працював у колгоспі. У 1978 році Леонтій Дубравський поступив до Вищої Духовної Семінарії у м. Рига. Успішно закінчивши навчання, у травні 1982 року був висвячений на диякона єпископом Юліансом Ваїводсом у Ризі. Згодом, з серпня 1982

року, Леон Дубравський таємно від влади вступив до Ордену Братів Менших бернардинів.

У травні наступного року Л. Дубравський висвячений на священника єпископом кардиналом Юліансом Ваїводсом у Ризі. З цього часу він служить настоятелем парафії у м. Хмільник Вінницької області.

21 серпня 1986 року Дубравський склав вічні обітниці в Ордені бернардинів. З 1 червня 1993 року по березень 1998 року є настоятелем кустодії святого Архангела Михаїла оо.-бернардинів в Україні. А 7 квітня 1998 року Леон Дубравський призначений єпископом – помічником Кам'янець-Подільської дієцезії.

Згодом, 28 червня 1998 року, він консекрований єпископом Мар'яном Яворським у Кам'янець-Подільському кафедральному соборі.

У травні 2002 року Леон Дубравський одержав призначення на єпископа-ординарія Кам'янець-Подільської дієцезії. З листопада 2008 року по даний час він є голова Катихізисної комісії Конференції римсько-католицьких єпископів України.

За ініціативи Леона Дубравського в Шаргороді на кошти місцевих меценатів будується єдина на всю Україну Хресна Дорога з чотирнадцятьма стояннями, які відображені на стінах

всередині Шаргородського костьолу. В даний час (2017 р.) вони знаходяться на стадії закінчення будівництва. Усі стояння є копіями відомих пам'яток Єрусалиму – Хресна дорога з чотирнадцятьма стояннями, на яких в кожній збудовано будинок – як символ їх і присвячений усім чотирнадцятьом місцям-стоянням, де проходив і зупинявся Ісус Христос, ідучи на Голгофу.

Ініціатором і духовим наставником та керівником кочинного хресного ходу Хресної дороги в Шаргороді постійно являється шанована в нашому краї Людина Леонід Дубравський.

Ще в грудні 2009 року єпископ-ординарій Кам'янець-Подільської дієцезії Леон Дубравський посвятив Зведенівський Римсько-католицький храм Святого Йосифа Робітника і з тих пір до храму двері відчинені у кожную неділю і свята. А кожного 1 травня у костьолі святкують своє свято – відпуст. Сюди, до Зведенівки, в цей день прибувають паломники звідусіль: із Ярового, Рахнів, Вербівки, Голинчинець, Деревчина, Малої Деревчинки та ін.

*І біжать у село стежки і дороги,
Там Божії Храми всіх ждуть.
До нашого Бога, єдиного Бога
Народи, як води, плывуть...*

І звучить навкруги у ці дні органна мелодія по всій Зведенівці, надихаючи своїх прихожан до здійснення найважливішого, наймудрішого дійства – звернення до Всевишнього, який завжди чує і допомагає їм.

Пожертвування, які внесли і вносять Марія Григорівна і Віктор Дем'янович Бондарі, Василь Іванович Гончарук, Надія Іванівна Мотузок та ін. на будівництво і облаштування Зведенівських храмів Успіння Божої Матері та Святого Йосифа Робітника заслуговують подяки та Божої благодаті. Від тепер кожную Божу службу в цих Храмах возносяться і будуть возноситись молитви до престолу Всевишнього з проханням за спасіння їхніх душ та благополуччя родів їхніх.

Перше причастя проводить отець Павло Снігур. Фото 1997 р.

Фото на пам'ять. Перше причастя провели отець Ян Дзяткевич, отець Павло Снігур і сестра Юзефата. Фото 2001 р.

*Паломників із Дерібчина та Рахнів благословляє
отець Станіслав Вінярський. Фото 1 травня 2003 р.*

Сестра Юзефа з дітьми зведенівської парафії. Фото 2005 р.

*Супровід хору виконує органіст Череватий Віталій Іванович.
Фото 2006 р.*

З хлібом-сіллю зустрічає багатодітна сім'я Липівського Анатолія і Ніни єпископа Леона Дубравського, який прибув до їхнього дому на охрещення немовляти

*Голова католицької общини
Вітюк І. М.*

*Єпископ Ян Немец благословляє
зведенівських прихожан*

Образ Матері Божої Летичівської прибув до Зведенівки. 2006 р.

*Службу очолює його ексценція єпископ-помічник
Кам'янець-Подільської дієцезії о. д-р Ян Немец, 2006 р.*

*Перегринація образу Матері Божої Летичівської
у Зведенівці. 2006 р.*

Службу на подвір'ї новозбудованого костелу проводять єпископ-помічник Немец і отець Станіслав Вінярський. 2006 р.

Процесія образу Матері Божої рухається по вулицях Зведенівки

Процесія з образом Матері Божої Летичівської наближається до костьолу Святого Йосифа Робітника. 2006 р.

По вулицях Зведенівки і Попелівки рухається процесія з іконою Матері Божої Летичівської. 2006 р.

Причасття прихожан проводить отець Петро Кучер

*Недільна служба в центральному залі храму
Святого Йосифа Робітника. 2016 р.*

З незрівнянною радістю повняться серця зведенівських християн православної і католицької громад, дивлячись на новозбудовані Храми Божі – Успіння Божої Матері та Святого Йосифа Робітника – витвори невтомних зусиль людської праці. Кожен, хто прийшов помолитися Богу тут, на Зведенівських пагорбах, дивиться на святині зі сльозами на очах.

Дочекалися таки!

Дочекалися, коли у своєму селі постали такі сміливі, величаві будови.

Нехай Господь Бог наш дає всім, хто допомагав будувати церкву і костел, мир і спокій, береже їх на цій землі і на тому світі. Честь і хвала вам від Бога, миряни православної і католицької парафій, за те, що власними силами зуміли збудувати святині, які радуватимуть своєю красою і величчю людей ще багато віків. Нехай же Божа Мати і Святий Йосиф Робітник випrosять в Ісуса Христа благодаті і опіки для ваших сімей. Любов Бога отця, благодать нашого Ісуса Христа і дар єдності Святому Духові нехай будуть з усіма вами.

Слава Ісусу Христу!

Навіки Богу слава!

На зустріч до Святішого

На все життя запам'ятали зведенівські католики червневі дні 2001-го року.

23 червня розпочався державний візит глави держави Ватикан та Вселенського Первосвященника Івана Павла II до України.

«Христос – дорога, правда і життя», – саме під таким гаслом проходив візит до України Святого Отця.

«Вітаю тебе, Україно, відважний та стійкий свідку приєднань до цінностей віри. Скільки ти вистраждала, щоб у важкі хвилини відстояти свободу віросповідання!» – говорив Іван Павло II у вітальній промові в аеропорту Бориспіль.

Упродовж п'яти днів тривав візит Святішого Отця в Україні у Києві та Львові.

І здавалось, що Папа саме цю землю любить найбільше, саме Україні хоче віддати усе своє серце, усю свою любов. Проповідуючи, Святіший Отець щоразу підкреслював, що Україна є цивілізована християнська держава, гідна мати разом з іншими країнами світу право на місце під сонцем, і заслуговує на рівноправність і підтримку.

Папа благословив Люд Божий і кожен сприйняв це благословення, як найбільший дар Господа, як допомогу у повсякденних справах і вияв особливої благодаті.

Паломники йшли за сотні кілометрів, щоб мати можливість почути проповідь Святого Отця і бути свідками усього ритуалу Благословення.

Із Зведенівського приходу на зустріч їздили 40 осіб. Разом із парафіянами на зустріч з Папою Іоаном Павлом II їздив священник Зведенівського Римсько-католицького Храму Святого Йосифа Робітника Ян Дзяткевич та інші служителі.

Кожен з присутніх на зустрічі з папою відчував дивне тепло благодаті, довіри, любові і невидимий струмінь ласки Божої.

Святіший Отець побував в Україні, як паломник миру і наполегливо про це нагадував у своїх проповідях. Атмосфера глибокої молитви супроводжувала кожну зустріч Івана Павла II на нашій землі.

Прощаючись з українським народом Вселенський Перво-священик сказав: **«До побачення, Україно! Словами твого великого поета також і я благаю: «О, Боже, сильний і правдивий, благослови дітей Твоєї країни».**

Слова Святішого Отця повинні долинути до Бога, і потрібно обов'язково вірити, що настане на кінець в Україні мир, спокій, благодать і благополуччя.

Таке ж подібне дійство відбулося 26 травня 2017 року в Шаргороді.

Парафіяльний храм Святого Флоріана та Хресну Дорогу довжиною три кілометри, збудовану на околицях міста, було урочисто проголошено Санктуарієм Страстей Господніх.

Урочистість очолював Апостольський Нунцій в Україні архієпископ Клаудіо Гуджеротті, в ній також взяли участь єпископ-ординарій Кам'янець-Подільської дієцезії Леон Дубравський, єпископ-ординарій Одесько-Сімферопольської дієцезії Броніслав Бернацький, єпископ-помічник Кам'янець-Подільської дієцезії Радослав Змітрович, єпископ-помічник Одесько-Сімферопольської дієцезії Яцек Пиль, єпископ-емерит Мар'ян Бучек, перший секретар Нунція монсенйор Йосеф Грек, міністр Провінції Братів Менших Святого Архангела Михаїла бр. Даниїл Ботвин OFM, Митрополит Могилів-Подільський і Шаргородський Агапіт (УПЦ), архієпископ Вінницький і Брацлавський Михаїл (УПЦ (КП)), численні священики різних дієцезій України.

Владу області, району і міста представляли голова Вінницької облдержадміністрації Валерій Коровій, начальник Департаменту національностей та релігій облдержадміністрації Ігор Салецький, голова Шаргородської райдержадміністрації Катерина Кедик, голова районної ради Михайло Попов, міський голова Ігор Винокур.

Щоб взяти участь в урочистості, в Шаргород з'їхались паломники з понад 70 парафій.

На урочистій події проголошення акту Храму Святого Флоріана і Хресної Дороги Санктуарієм Страстей Господніх були присутні також багато прихожан Зведенівського приходу.

У Молитві Вірних учасники святої Меси звернулись до Бога з проханнями про Церкву, про Святішого Отця Франциска, про всіх єпископів і священників, про мир в Україні і в Сирії, про померлого архієпископа Петра Мальчука, про тих, хто віддав життя, не зрікшись своєї віри, про загиблих на війні на Сході України.

Другою частиною урочистості стала Хресна Дорога по закінченні Служби Божої.

Усі зведенівські й попелівські паломники – учасники Хресної Дороги поверталися з Шаргорода додому щасливими і веселими від отриманої благодаті Господньої.

Хресна дорога в Шаргороді. Фото 2017 р.

Католицькі служителі церкви — вихідці із Зведенівки

Невський Микола Вікторович народився 5 грудня 1973 року в с. Зведенівка Шаргородського району Вінницької області в селянській сім'ї. Батько Невський Віктор Вікторович і мати Ганна Франківна довгий час працювали у місцевому колгоспі і не тільки. Мати також працювала прибиральницею у місцевій школі.

Микола Вікторович навчався у місцевій 8-річній школі й після її закінчення у 1989 році поступав у Івано-Франківський технікум фізичної культури і спорту. Не здавши вступних екзаменів, пішов навчатися в 9 клас Голинчинецької середньої школи і після закінчення 9 класу у 1990 році поступив на навчання у Дніпродзержинський технікум фізичної культури і спорту. Під час навчання захворів і був вимушений взяти річну академічну відпустку. Після річної перерви повернувся на навчання у другому семестрі 1992-1993 навчального року.

Ще в 1992 році, повертаючись після проходження медичного огляду в одній з лікарень міста, Микола звернув увагу, що на одній з вулиць міста стоїть запустіла, напівзруйнована будівля Римсько-католицького Храму. Костьол місцева влада використовувала для ремонтних майстерень...

Повернувшись з академічної відпустки, студент Микола оселився в гуртожитку технікуму і, так склалося, що жив у кімнаті сам. Одного недільного ранку прокинувшись зі сну, згадав про той Храм, повз який проходив вже більше року тому. Ним оволоділо настільки настирливе прагнення знову повернутись до Храму, що він швиденько встав, вмився, одягнувся і майже бігом дійшов до трамвайної зупинки, бо ж їхати потрібно було через усе місто, біля 45 хвилин. Прийшовши до Храму, був дуже здивований, бо його двері були відкриті, а коли зайшов у середину костьолу, то його захопленню й

радості не було меж, бо там відбувалася Свята служба. Побувавши на ній, Микола познайомився зі священником. Ним був отець Марцін Янкевич, який був родом із Любліна (Польща), але працював священником в Україні з 1991 року, спочатку у Кривачинцях Хмельницької області, де побудував костел, а від 1992 у Дніпродзержинську, тепер Кам'янське, і інших містах Дніпропетровщини і Запоріжжя.

Після глибшого знайомства із священником Микола часто став бувати у цьому костелі, допомагав отцю Марціну в духовних і господарських справах, у проведенні недільних відправ, прислужуючи біля вівтаря. їздив з ним на Служби до інших міст, де вони відправлялися у домівках вірних, актових залах, а наприклад у Дніпропетровську - на сходах костелу, який влада не хотіла повертати.

Згодом, навесні 1993 року, залишивши гуртожиток, Микола перебрався проживати до Храму, який потрохи відновлювався. До Храму, який мав за свого покровителя Святого Миколая єпископа і Чудотворця, і на його честь був збудований.

Своїм прикладом служіння Богу і людям отець Марцін вплинув на майбутній вибір життєвого покликання молодого хлопця з католицької сім'ї із Зведенівки. І, як результат, Микола Вікторович Невський восени 1993 року поступив на навчання у Городоцьку Вищу Духовну семінарію Святого Духа, яку успішно закінчив у 1999 році.

Важливу роль у виборі покликання для М.В.Невського відіграв також відомий на Україні священник Войцех Мартиніан Дажичький, який добре знав наше Поділля, наші села і містечка. Стаж роботи цього духовного настоятеля становить понад 65 років (1943-2009 рр.) Познайомився з ним майбутній семінарист і священник М.В. Невський ще з малих літ завдяки близькій родичці Розалії Косован, яка ще з часів праці о. Дажичького в Мураховській парафії служила йому й костелу, як домогосподарка і господиня. Микола не раз разом з батьками й братами Валерієм і Станіславом бував у Городківці з різних нагод і свят.

Повернувшись з Дніпродзержинська додому, Микола відразу подався до отця Дажичького в Городківку, Крижопільського району, прагнучи віднайти дорогу покликання в ордені Бернардинів, який відродився на Україні завдяки отцю Мартиніану. Та отець Дажичький рекомендував йому податися на навчання до духовної семінарії в Городку на Поділлі, яка була відновлена разом зі структурами Католицької Церкви на Україні у 1991 році, відіславши до єпископа Яна Ольшанського, єпископська кафедра якого знаходилась у м. Кам'янець Подільський. Також перед вступом до семінарії Микола мав розмову з о. Павлом Снігуром, який на той час працював у Жмеринці, він також підтвердив вибір Городоцької семінарії, як місце зростання й дозрівання в дорозі до служіння Богу і людям у священстві.

Як згадувалось вище, навчання у семінарії Микола розпочав у жовтні 1993 року. Дорога до здійснення покликання була нелегкою. Так, на другому курсі у зв'язку з хворобою і часом проведеним у лікарні й певними проблемами в навчанні, які виникли з цього приводу, а також сумнівами у покликанні до єпархіального духовенства, він хотів взяти річну академічну відпустку. Та після розмови з духовним отцем Ришардом Федерчиком і тодішнім ректором семінарії о. Яном Слеповронським, до якого йшов з проханням про річну відпустку, залишився в семінарії для подальшого навчання. Через п'ять років після вступу до навчального закладу, 8 грудня 1998 року в костелі Святого Станіслава єпископа і св. Антонія Падуанського в Городку семінарист Микола Невський разом зі своїми однокурсниками був висвячений у диякони, а після закінчення навчання у семінарії й захисту магістерської праці, отримавши титул магістра богослов'я Латеранського університету у Римі, філіалом якого є семінарія в Городку, диякон Микола Невський 30 жовтня 1999 року у Кам'янець Подільському католицькому кафедральному храмі святих Апостолів Петра і Павла отримав священницькі свячення з рук

ординарія Кам'янець Подільської дієцезії єпископа Яна Ольшанського - засновника Городоцької семінарії.

Після свячень молодий неопресвітер був направлений до служіння вікарним священиком до парафії св. Франциска Ассізького у Вінниці, через рік до парафії св. Анни в Бару, а вже у грудні 2000 року адміністратором парафій у Немирові, Брацлаві та Печорі. З 01.01.2001 р. призначений настоятелем парафії св. Йосипа в Немирові й адміністратором парафії Святого Андрія Боболі в Печорі. А вже літом цього ж року єпископ Ян Ольшанський шукав священиків, які б хотіли поїхати працювати на Схід України, де радянська влада знищила майже всі католицькі Храми і вирвала Бога з людських сердець. Отець Микола, відкликаючись на прохання єпископа, отримує направлення до служіння вікарним священиком у Запоріжжя до парафії Святого Апостола Павла. Одночасно зі служінням у Запоріжжі отець Микола служить також парафіяльній спільноті Святого Антонія з Падуї в Нікополі Дніпропетровської області, відправляючи Святу Літургію кожної неділі й у свята в актовому залі одного з комунальних підприємств міста, переобладнаному на каплицю. Весною 2003 року Микола Невський призначений настоятелем парафії Святої Фаустини Ковальської в Богатирівці, що неподалік Запоріжжя.

У зв'язку з душпастирськими потребами у вересні 2003 року єпископ Леон Дубравський відкликає отця Миколу з Південно-Східної України і призначає адміністратором парафії Непорочного серця Пресвятої Діви Марії в Голозубинцях Дунаєвецького району Хмельницької області.

У 2004-му році перспективний священик Микола Невський був звільнений від обов'язків адміністратора парафії у Голозубинцях і скерований правлячим єпископом Кам'янець Подільської дієцезії Леоном Дубравським на навчання до Люблінського Католицького Університету ім. Івана Павла II, де навчається три роки.

Невський Микола Вікторович

У зв'язку з прикрими обставинами, які склалися на початку 2007 року в житті семінарійної спільноти й дієцезії, через загибель в автокатастрофі одного викладача семінарії і каліцтві ще двох інших, отець Микола Невський і ще кілька священників були відкликані з навчання на різних Європейських університетах і скеровані до праці й служіння в семінарію. І таким способом 29 червня 2007 року, не докінчивши докторської дисертації, працю, над якою розпочав у 2006 році, після успішного одержання наукових титулів –

магістр і ліценціат з богослов'я духовності, отець Микола розпочинає своє нелегке служіння в семінарійній спільноті у Городку, працюючи викладачем, вихователем і духовним отцем у Вищій Духовній семінарії Святого Духа.

Маючи палке бажання поглиблювати свої знання і віддніше працювати у семінарії, з 2007 по 2009 роки отець Микола Невський продовжив своє навчання у «Школі семінарійних вихователів» заочно, навчаючись у Кракові.

З 2014 року по даний час отець Микола Невський добросовісно й віддано служить у парафії Матері Божої Ченстоховської в смт. Чемерівці Хмельницької області й надалі продовжує навчати студентів богословських наук у Городоцькій духовній семінарії, служачи їм своїми знаннями, досвідом й духовними настановами.

Через велику зайнятість і навантаження по службі отець Микола Невський не часто бував у своєму рідному селі. Але мешканці Зведенівки й Попелівки знають його й гордяться

своїм земляком, який знайшов у своєму житті значне місце для Бога, для духовного пізнання світу і завжди раді бачити свого земляка – священика Христа й слугу Всевишнього і єдиного істинного Бога, Церкви і людей у новозбудованому християнському Римсько-Католицькому Храмі Святого Йосифа Робітника, що красується на Зведенівських пагорбах.

На радість зведенівських прафіян Всевишній почув їх бажання бачити свого священика-земляка Миколу Невського у своєму храмі. Рішенням єпископа-ординарія Кам'янець-Подільської дієцезії Леона Дубравського його було призначено настоятелем Зведенівського Римсько-католицького Храму Святого Йосифа Робітника.

Тож Божої благодаті Вам, отець Миколо!

Довгих Вам років зустрічей із своїми людьми та їх опікування.

**Вони працювали і працюють
у костелі Святого Йосифа Робітника**

**Отець Станіслав Шуляк –
1990-1991 (Мурафа)**

**Отець Генріх Осора –
1991-1996 (Польща)**

**Отець Павло Снігур – 1996-2000
(Мала Деробчинка)**

**Отець Ян Дзяткевич –
2000-2001 (Польща)**

**Отець Богуслав Бембенік –
2002-2004 (Польща)**

*Отець Станіслав Вінарський –
2004-2009 (Хмільник)*

*Отець Петро Кучер –
2009-2013 (Жмеринка)*

*Отець Роберт-Патрак –
2013-2015 (Польща)*

*Отець Олександр Шавшин –
2015 – 2017 (Городок)*

*Отець Миколай Невський –
2017 по д. ч. (с. Зведенівка)*

Катехеткою при Зведенівському костьолі служить сестра Романа. Вона ж – Марія Мотузок.

Мотузок Марія Петрівна народилася 12 березня 1966 року в селі Зведенівка Шаргородського району Вінницької області в сім'ї колгоспників. Батько Мотузок Петро Іванович, 7 серпня 1930 року народження та мати Ніна, 5 червня 1930 року народження. Батько все своє життя працював у селі на різних роботах і мати в рільничих бригадах колгоспу, очолювала ланку буряководів. Разом батьки виховали 5 дітей – чотири доньки і одного сина. Одна з дітей, а саме – Марія, обрала свій життєвий шлях служінню Богу.

*Марія Петрівна Мотузок.
Фото 1984 р.*

Після закінчення Зведенівської 8-річної школи в 1981 році та Голинчинецької середньої школи в 1983 році, Марія пішла працювати в Жмеринку на завод «Сектор». В місті Жмеринка в ті нелегкі і переслідувані роки для католицької громади був діючий костел святого Олексія. Сім'я Марії Мотузок виховувалася у релігійному дусі. Щонеділі і свята всі члени сім'ї їздили до костелів м. Шаргорода, с. Мурафи і м. Жмеринки.

В місті Жмеринка Марія відвідувала костел і ходила на службу Богу щонеділі. Там зустріла сестер Бенедиктинок, з якими подружилася.

В 1986 році вона вступила у Барський в монастир ордену Святого Бенедикта послушницею. Через 2 роки прийняла обітницю – служити Богу і людям на 25 років. Під час свого служіння Богу і людям сестра Романа служила в різних парафіях на Україні, а саме: м. Шаргород, м. Волочиськ, м. Кам'янець-Подільський, м. Бар, м. Жмеринка, с. Деревчин, с. Зведенівка та інші.

Родина Петра Мотузок в день проводів до армії сина Сергія

Петро Мотузок і дружина Ніна з родиною в день 40-річчя подружнього життя. с. Попелівка. 10 жовтня 1997 р.

Марія – сестра Романа

Через 25 років служіння сестра Романа (Марія Мотузок) прийняла вічні обіти і далі служить Богу й людям. Відвідала святу Землю в Римі. Приймала і служила людям під час паломництва в різних місцях. На даний час служить в м.Волочиськ Хмельницької області.

На сьогоднішній день кандидатом у катехетки при Зведенівському костелі Святого Йосифа Робітника служить сестра Яна Липівська.

Органістром у Зведенівському костьолі довгий час працював Череватий В., з 2005 року цю роботу вміло виконує Людмила Іванівна Вітюк.

Музичні справи на органі виконує Людмила Вітюк. Фото 2017 р.

**Освячення Храму
Святого Йосифа Робітника**

Зміст

Католицька Святиня на Зведенівських пагорбах.....	3
На зустріч до Святішого	42
Католицькі служителі церкви – вихідці із Зведенівки	45

Вінницька філія Центру дослідження історії Поділля
Інституту історії України НАН України
при Кам'янець-Подільському національному
університеті ім. Івана Огієнка

Вінницька обласна організація Національної спілки
красназнавців України

Анатолій Нагребецький

КАТОЛИЦЬКА СВЯТИНЯ на Зведенівських пагорбах

Авторське редагування

Комп'ютерне редагування
Михайло Бойко

Комп'ютерний набір
Світлана Романова

Видавець
ТОВ «Меркьюрі-Поділля»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4136 від 11.08.2011
Підписано до друку 16.02.2018
Папір офсетний. Ум.-друк. арк. 1,75.
Гарнітура Cambria
Друк офсетний. Наклад 110 прим. Зам 12
Друк ПП Балюк І.Б.
Тел./факс: (0432) 52-08-02
e-mail: balyk2@ukr.net